

เอก (๑) เป็น ๓ ดิงค์

วิภัตติ	ปุง.เอก.	อิต.เอก.	นปุง.เอก.
ปจมา.	เอโก ลง สิ ปจมา. เอก. เอา อ กับ สิ เป็น เอโก	เอกา ลง สิ. ปจมา.เอก. เอา อ กับ สิ เป็น เอกา	เอกํ ลง สิ ปจมา. เอก. เอา อ กับ สิ เป็น อํ เอกํ
ทุตिया.	เอกํ ลง อํ ทุตिया. เอก. ลง อํ คง อํ ไว้	เอกํ	เอกํ
ตตिया.	เอเกน ลง นา ตติ ยา. เอก. เอา อ กับ นา เป็น เอน	เอกาย ลง นา ตตिया. เอก. เอา อ กับ นา เป็น อาย	เอเกน
จตุตถี.	เอกสฺส ลง ส จตุตถี. เอก. แปลง ส เป็น สฺส	เอกาย ลง ส จตุตถี.เอก. แปลง ส เป็น อาย	เอกสฺส
ปถจมี.	เอกสฺมา ลง สฺมา ปถจมี. เอก. ลง สฺมา คง สฺมา ไว้	เอกาย ลง สฺมา ปถจมี. เอก. แปลง สฺมา เป็น อาย	เอกสฺมา, เอกมฺหา

วิภัตติ	ปุง.เอก.	อิต.เอก.	นปุง.เอก.
ฉฐจี.	เอกสฺส ลง ส ฉฐจี. เอก. แปลง ส เป็น สฺส	เอกาย ลง ส ฉฐจี.เอก. แปลง ส เป็น อาย	เอกสฺส
สत्ตมী.	เอกสมฺมী ลง สมฺมী สत्ตมী.เอก. ลง สมฺมী คง สมฺมী ไว้ เอกมฺหิ ลง สมฺมী สत्ตมী.เอก. แปลง สมฺมী เป็น มฺหิ	เอกาย ลง สมฺมী สत्ตมী. เอก. แปลง สมฺมী เป็น อาย	เอกสมฺมী, เอกมฺหิ

ทดสอบการแต่งประโยค

๑. อ.สามเณร ๑ ในกุกฺกั ๑ แห่งพระศาสดา ๑ ผู้เลิศ ในโลก ๑
แห่งพรหม ๑ ผู้เจริญที่สุด กว่าเทวดา ท. ๑

ตอบ. เทวดาหิ เชฏฺฐสฺส เอกสฺส พุรฺหมุโน เอกสมฺมী โลเก (โลกม
หิ, โลกสมฺมী) อคฺคสฺส เอกสฺส สत्ตฺถุ (สत्ตฺถุโน)
เอกาย กุกฺกัยฺมฺ อโโก สามเณโร ๑

๒. อ.โคผู้ ๑ ของชานา ๑ ผู้เป็นที่พึง แห่งธิดา ๑ ในเรือน ๑
ของลูกเขย ๑ ในแวนแคว้น ๑ ๑

ตอบ. เอกสมฺมী รมฺมเจ (รมฺมจฺสมฺมী, รมฺมจฺมฺหิ) เอกสฺส ชามาตุ
(ชามาตุโน) เอกสมฺมী เคเห (เคหฺสมฺมী เคหฺมฺหิ, ฆรมฺมฺมฺหิ ฆรมฺมฺหิ ฆมฺเร)
เอกาย ธีตุ (ธีตุยา) นาถสฺส เอกสฺส กสฺกสฺส อโโก โคโณ ๑

๓. อ.ภิกขุ ๑ ในวิหาร ๑ ไกล้วุฑูเขา ๑ อันสูงกว่า
กว่าภูเขาท. ในแคว้นแคว้น ๑ ของพระราชธา ๑ ๑

ตอบ. เอกสส รณโธ เอกสมึ รณเจ (รณจสมึ รณจมติ)
ปพพเตหิ อัจจตเร เอกสมึ ปพพเต (ปพพตสมึ, ปพพตมติ)
เอกสมึ วิหารเร (วิหารสมึ, วิหารมติ) เอโก ภิกขุ ๑

ทดสอบการแปลประโยคบาลี

๑. โลเก เสฏฐสส ภควโต ธมเม จิตาย (ตั้งอยู่แล้ว) ฌรณียา
เอกสมึ เคเห เอกาย อุกุขลียํ เอกํ สปิปี ๑

ตอบ. อ.เนยใส หนึ่ง ในหม้อข้าว หม้อหนึ่ง ในเรือน หลังหนึ่ง
ของหญิงแม่เรือน ผู้ตั้งอยู่แล้ว ในธรรม ของพระผู้มีพระภาคเจ้า
ผู้ประเสริฐที่สุด ในโลก ๑

๒. อนาถานํ ทลิตุทานํ เอกสมึ คาเม เอกาย นทียํ อรุณํ เอ
กาย กาสุຍํ เอโก มณิ ๑

ตอบ. อ.แก้วมณี ดวงหนึ่ง ในหลุม หนึ่ง แห่งทราย ท.
ในแม่น้ำ สายหนึ่ง ไกลบ้าน แห่งหนึ่ง แห่งคนขัดสน ท.
ผู้ไม่มีที่พึ่ง ๑

ปัญหาท้ายบทเพื่อศึกษาเพิ่มเติม

๑. มหาโยธสส (มีทหารมาก) เอกสส รณโธ รณเจ เอกสส
กสกกสส เอกํ กุลํ ๑

๒. อ.แก้วมณี ๑ ในมือ ท. ๒ ของครู ท. ทั้งสอง ในเรือน ๑
ของหญิงสะใภ้ ท. ๒ (สุณิสตา) ของเศรษฐี ผู้มีทรัพย์ ๑

๓. อ.โค ท. ๓ ในนา ๑ แห่งผู้เจริญ ท. ทั้งสอง ในแวนแคว้น
๑ ของพระราชา ท. ๓ ผู้เป็นใหญ่ แห่งเมือง ท. ๒ อันรุ่งเรือง ๑
๔. อ.คอกบัว ท. ๓ ในมือ ท. ๒ ของพราหมณ์ ๑ ผู้มาแล้ว
(อาคต) จากสระ ๑ ไกล่เชิงแห่งภูเขา (ปพพตปาท-ปุง) ไกล่อาศรม ท.
๒ ของฤๅษี ท. ๒ ๑
๕. อ.ภิกษุ ท. ๓ ในเรือน ๑ ของนางวิสาขา ผู้มีศรัทธา ในทาน
ของบุตร ท. ทั้งสอง
ผู้ถวายเป็นอยู่ (เทนุต) แก่ภิกษุหนุ่มและสามเณร ท. ๓ ในวัดเชตวัน ๑
๖. อ.ตระกูล ท. ๓ ของหญิงแม่เรือน ท. ทั้งสอง ผู้เป็นที่พึง แห่ง
ธิดา ท. ๒ ผู้เป็นอยู่ (ชีวนตี) ด้วยการไถนา (กสิกรรม) ในนา ท. ๒
ของชาวนา ท. ทั้งสอง ๑